

[Arbejdsministeren]

koordineret indsats på det internationale område. Det er jeg fuldt ud enig i, når det drejer sig om det økonomiske område, og det er netop det, vi prøver på inden for den vestlige verden i de sammenhænge, hvori det nu er naturligt for Danmark at deltage, hvad enten det er Nordisk Råd, Europarådet eller EF.

Vi skal udvikle den nye teknologi på den bedst mulige måde, men, siger hr. Svend Auker, vi skal også være med til på internationalt plan at se på spørgsmålet om arbejdstidens længde. Det er noget nyt, for Danmark er i hvert fald hidtil, når det drejede sig om EF-sager, på grund af vore særlige traditioner – det tror jeg gælder, hvad enten vi har en borgerlig regering eller en socialdemokratisk regering – gået imod, at man skulle have direktiver om arbejdstidens tilrettelæggelse eller om deltid, fordi det var et spørgsmål, som var overladt til arbejdsmarkedets parter.

Vi har i Danmark en meget, meget gammel tradition for, at det er arbejdsmarkedets parter, der forhandler overenskomster, at det er arbejdsmarkedets parter, der også klarer spørgsmål om arbejdstidens tilrettelæggelse og om arbejdstidens længde, og denne tradition mener jeg ikke at vi skal bryde. Jeg mener fortsat, det er vigtigt, at det er arbejdsmarkedets parter, der har hovedansvaret og den besluttende myndighed, når det drejer sig om spørgsmål om arbejdstid.

Socialdemokratiet luftede for et par måneder siden – det var lige efter, at de nye overenskomster var blevet indgået – forslag om, at vi burde se på en arbejdstidsforkortelse. Det fik i hvert fald ikke i første omgang nogen særlig positiv og venlig modtagelse hos LO. Vi må jo også erkende, at hver gang folketinget har grebet ind – det har været i lønoverenskomster i 1975, 1977 og 1979 – er det ikke noget, folketinget har gjort med glæde, men noget, vi har været presset til, fordi i hvert fald et bredt flertal i folketinget har følt, at det burde afgøres af arbejdsmarkedets parter.

Tilbage bliver spørgsmålet om arbejdsløsheden, og hvad vi kan gøre ved den. Jeg er enig i, at der ud fra en ligestillingsvinkel og en familiemæssig synsvinkel er meget, der taler for, at vi får en arbejdstidsforkortelse, efter min opfattelse ikke i form af længere ferie, men i form af en forkortelse af den daglige arbejdstid. Det vil komme småbørnsfamilierne mere til gode end længere ferie.

Jeg er også enig i, at hvis vi ser på udviklingen over en lang periode eller måske endda en kortere periode, så kommer vi ikke uden om at drøfte spørgsmålet om arbejdstiden. Men spørgsmålet er, om vi kan bruge denne arbejdstidsdebat som et instrument til bekæmpelse af arbejdsløsheden, og her er vi inde på prognoserne for beskæftigelse og arbejdsløshed.

Den seneste prognose for beskæftigelse og arbejdsløshed stammer fra den netop offentliggjorte budgetredegerelse, og heri forventes beskæftigelsen i alt at være 110.000 højere i 1987 end i 1982, mens ledigheden forventes at ligge på 1982-niveauet, godt og vel 260.000 personer. Arbejdsstyrken forventes at stige lige så meget som beskæftigelsen. Det, der har været karakteristisk for de seneste årtier, er, at alt imens arbejdsløshedstallet steg, fik vi en tilgang til arbejdsmarkedet af kvinder, af unge. Det vil, som der står i budgetredegerelsen, kulminere i midten af 1987, for så har vi fået stort set alle kvinder ud på arbejdsmarkedet, og så får vi en mere stabil udvikling. Disse tal er ikke så lyse, for vi står med et højt ledighedstal, hvis vi lader være med at se på tilgangen.

Spørgsmålet er, om den prognose, budgetredegerelsen lægger frem, er holdbar. Vi har tidligere set prognoser – dengang det gik dårligt – hvor det rent faktisk viste sig, at udviklingen gik dårligere, end prognoserne havde antydnet. Jeg tror faktisk, at udviklingen vil gå bedre, end det er antydnet vistnok på side 170 i budgetredegerelsen, hvis vi fastholder den stramme indkomspolitik, vi har lagt, og hvis det almindelige økonomiske opsving kommer til at slå igennem.

Jeg tror ikke, at en almindelig arbejdstidsnedsættelse på kortere sigt er et hensigtsmæssigt middel til løsning af beskæftigelsesproblemerne, og på længere sigt risikerer man, at en meget drastisk nedsættelse af arbejdstiden skaber nye problemer. Det skal jeg prøve at uddybe.

En almindelig nedsættelse af arbejdstiden, der som hovedformål har en nedbringelse af arbejdsløsheden, rejser 2 hovedspørgsmål, nemlig spørgsmålet om lønkomensation og spørgsmålet om en ændret arbejdstidstilrettelæggelse, der sikrer udnyttelsen af produktionsapparatet. En arbejdstidsnedsættelse alene vil under alle omstændigheder ikke kunne løse de økonomiske og beskæftigelsesmæssige